

456. 11.

MEMORIE VAN TOELICHTING.

De totstandkoming van een internationale regeling betreffende het gebruik van loodwit in verfstoffen, zooals deze is neergelegd in het desbetreffende ontwerp-verdrag van Genève, wordt door de ondergeteekenden met instemming begroet. Toch is huns inziens ten aanzien van de toetreding tot dat ontwerp-verdrag voorbehoud te maken. Wel is waar treden, ingevolge artikel 4 van het ontwerp-verdrag, de in de artikelen 1—3 neergelegde verbodsbepalingen eerst zes jaar na de sluiting van de derde zitting der Internationale Arbeidsconferentie, dus op 20 November 1927, in werking, maar blijkens artikel 11 verbindt zich ieder lid, dat het verdrag bekrachtigt, de overige bepalingen van het ontwerp-verdrag uiterlijk op 1 Januari 1924 toe te passen. Dit levert bezwaar op met betrekking tot de voorschriften van artikel 5, welke wettelijke voorzieningen vereischen, waarover hieronder nader gehandeld zal worden.

Daarom is in het hierbij gaande wetsontwerp aan de Kroon de bevoegdheid voorbehouden tot het ontwerp-verdrag toe te treden, teneinde tot de ratificatie te kunnen overgaan, nadat de noodige wettelijke voorzieningen zullen zijn getroffen. Voor de leden toch, die het ontwerp-verdrag na 1 Januari 1924 ratificeeren, is geen nadere termijn gesteld, binnen welken zij de bepalingen van het ontwerp-verdrag in toepassing moeten brengen. Deze leden zijn derhalve gehouden de toepassing te doen plaats hebben vanaf het tijdstip der ratificatie, zoodat de aanpassing der nationale wetgeving aan de bepalingen van het ontwerp-verdrag aan de ratificatie moet voorafgaan.

Naar aanleiding van de afzonderlijke artikelen van het ontwerp-verdrag valt het volgende op te merken.

Artikel 1 wil als regel het gebruik van loodwit, loodsulfaat en andere producten, die deze stoffen bevatten, verboden zien bij het schilderen van binnenwerk van gebouwen, met uitzondering van spoorwegstations en industriegebouwen voor welke het door de overheid na raadpleging van de organisaties van werkgevers en arbeiders noodig verklaard is. Overigens blijft het gebruik van witte verfstoffen, welke ten hoogste 2% lood bevatten, geoorloofd.

Bezwaren van technischen of maatschappelijken aard tegen het invoeren van een dergelijk verbod bestaan in ons land niet. Het gebruik toch van loodwit bij het schilderen van binnenwerk is te onzent practisch bijna geheel verdwenen. Een verbod, als hier bedoeld, zal dus weinig wijziging brengen in de gewoonten in het schildersvak hier te lande, te meer, daar artikel 2 van het ontwerp-verdrag een uitzondering bevat voor decoratieschilderen, aflijnen en bijwerken.

Artikel 3 verbiedt jeugdige personen beneden 18 jaren en vrouwen te werk te stellen bij werkzaamheden in het schildersbedrijf, waarbij loodwit, loodsulfaat of andere producten, welke deze stoffen bevatten, gebruikt worden. Ook deze bepaling, waarop voor leerling-schilders ten behoeve van hun vak-opleiding een uitzondering kan worden gemaakt, ontmoet geen bezwaar.

Artikel 4 bepaalt, dat de verbodsbepalingen, genoemd in de artikelen 1—3, in werking treden zes jaar na de sluiting van de derde zitting der Internationale Arbeidsconferentie. Een verbod van het gebruik van loodwit bij het schilderen van binnenwerk zal zoo weinig wijziging in den bestaanden toestand brengen, dat de hier genoemde termijn van 6 jaar voor ons land alleszins voldoende mag heeten.

Artikel 5 bevat tal van voorschriften betreffende het gebruik van loodwit enz. voor werken, waarvoor het gebruik daarvan niet verboden is. De onder I en II bedoelde voorschriften kunnen voor arbeiders in fabrieken of werkplaatsen gegeven worden op grond van artikel 7 der Veiligheidswet. Het Veiligheidsbesluit 1916 bevat in Hoofdstuk III §§ 1, 8 en 9 reeds verschillende bepalingen van dergelijke strekking. Voor zoover echter mannelijke arbeiders van 18 jaar of ouder buiten fabrieken of werkplaatsen werkzaam zijn, is een wettelijke

voorziening noodig om de onder I en II van artikel 5 genoemde voorschriften in ons land in toepassing te kunnen brengen.

Met betrekking tot de sub IIIa van dit artikel opgelegde verplichting tot het doen van aangifte van de gevallen van loodvergiftiging, kan gewezen worden op artikel 82 der Arbeidswet 1919 en den daarop gebaseerden algemeenen maatregel van bestuur van 4 October 1920, *Staatsblad* n°. 778, waarbij eenzelfde voorschrift reeds is gegeven.

Ter voldoening aan het onder IIIb bepaalde is een nadere wettelijke voorziening noodig. Wel zijn de hoofden of bestuurders van fabrieken of werkplaatsen ingevolge artikel 10 der Veiligheidswet verplicht telkens, wanneer het districtshoofd der arbeidsinspectie zulks noodig oordeelt, gelegenheid te geven om de door het districtshoofd aangewezen, in de fabriek of werkplaats werkzame personen geneeskundig te doen onderzoeken, maar in de eerste plaats zijn de arbeiders niet verplicht zich aan dat onderzoek te onderwerpen, en in de tweede plaats laat deze wetsbepaling den schildersarbeid buiten fabrieken of werkplaatsen ongeregeld.

Artikel 6. De ondergeteekenden zijn van oordeel, dat aan het voorschrift dat over de van overheidswege uit te vaardigen maatregelen, als waarvan hier sprake is, de betrokken organisaties van werkgevers en arbeiders moeten worden geraadpleegd, voldaan wordt door de desbetreffende ontwerpen voor te leggen aan den Hoogen Raad van Arbeid, waarin de vakverenigingen van werkgevers en werknemers vertegenwoordigd zijn.

Artikel 7 schrijft onder *a* het inrichten van een ziekte-statistiek en onder *b* het inrichten van een sterftestatistiek betreffende loodvergiftiging bij schildersgezellen voor. Tegen het samenstellen van eerstgenoemde statistiek is geen bezwaar. Intusschen zal zij, naar de ondergeteekenden meenen, weinig waarde hebben, zoolang zij gebaseerd is op de aangegeven ziektegevallen zonder dat tevens een periodiek geneeskundig onderzoek van alle loodarbeiders dwingend is voorgeschreven.

Ten aanzien van de sterftestatistiek, waarover artikel 7, onder *b*, handelt, valt het volgende op te merken. De in ons land bestaande sterftestatistiek kent aan den dood door loodvergiftiging geen afzonderlijke plaats toe. Overigens schijnt het twijfelachtig of de opgaven van de doodsoorzaken, waaruit die statistiek is opgebouwd, een voldoende betrouwbare bron zijn om er conclusies met betrekking tot den invloed van het lood aan te mogen ontleenen. De diagnose toch der loodvergiftiging eischt speciale kundigheid en dan is het nog zeer moeilijk uit te maken, of die vergiftiging de doodsoorzaak is. Men kan een aantal gevallen aangeven, waarin dit vaststaat of zeer aannemelijk is, doch ongetwijfeld blijven veel meer gevallen onbekend. Een zoodanige statistiek heeft dan ook, naar het gevoelen der ondergeteekenden zeer weinig waarde. Intusschen bestaat er geen bezwaar tegen voor ons land aan de bepaling van artikel 7 sub *b* te voldoen.

On financieele redenen behoeft tegen de toetreding tot het ontwerp-verdrag geen bezwaar te worden gemaakt, aangezien het toezicht op de naleving van de op grond daarvan te stellen wettelijke voorschriften en de vereischte keuringen kunnen geschieden door de ambtenaren der arbeidsinspectie, zonder dat daarvoor uitbreiding van dezen dienst noodig is.

Een Nederlandsche vertaling van het ontwerp-verdrag is hierbij gevoegd.

*De Minister van Arbeid,
Handel en Nijverheid,
AALBERSE.*

*De Minister van Buitenlandsche Zaken,
VAN KARNEBEEK.*

*De Minister van Koloniën,
DE GRAAFF.*

*De Minister van Binnenlandsche Zaken
en Landbouw,
CH. RUYSS DE BEERENBROUCK.*

ONTWERP-VERDRAG BETREFFENDE HET GEBRUIK VAN LOODWIT IN VERFSTOFFEN.

De Algemeene Conferentie van de Internationale Organisatie van den Arbeid van den Volkenbond, door den Raad van Beheer van het Internationaal Arbeidsbureau bijeengeroepen te Genève en aldaar bijeengekomen op 25 October 1921, in hare derde zitting,

besloten hebbende verschillende voorstellen aan te nemen betreffende „het verbod van het gebruik van loodwit in verfstoffen”, welk onderwerp het 6de punt vormt van de agenda der zitting en

besloten hebbende, dat deze voorstellen den vorm zullen aannemen van een ontwerp voor een internationaal verdrag,

neemt het volgende ontwerp-verdrag aan, ter bekrachtiging door de leden van de Internationale Organisatie van den Arbeid, zulks overeenkomstig de bepalingen van deel XIII van het Verdrag van Versailles en van de overeenkomstige deelen der andere Vredesverdragen:

Artikel 1.

Ieder lid van de Internationale Organisatie van den Arbeid, dat dit verdrag bekrachtigt, verbindt zich, behoudens de afwijkingen voorzien in artikel 2, het gebruik van loodwit, loodsulfaat en alle andere producten, die deze stoffen bevatten, te verbieden bij het schilderen van binnenwerk van gebouwen, met uitzondering van spoorweg-stations en industrie-gebouwen, voor welke het gebruik van loodwit, loodsulfaat en alle andere producten, die deze stoffen bevatten, door de bevoegde overheid na raadpleging van de organisaties van werkgevers en arbeiders verklaard is geworden noodzakelijk te zijn.

Het gebruik van witte verstoffen, welke ten hoogste 2 pct. lood bevatten, uitgedrukt in lood-metaal, blijft evenwel geoorloofd.

Artikel 2.

De bepalingen van artikel 1 zijn niet toepasselijk op decoratieschilderen, noch op aflijnen en bijwerken.

Iedere regeering zal de scheidingslijn tusschen de verschillende soorten van schilderwerk vaststellen en het gebruik van loodwit, loodsulfaat en van andere producten, die deze stoffen bevatten, voor deze soorten schilderwerk regelen overeenkomstig de bepalingen van de artikelen 5, 6 en 7 van dit verdrag.

Artikel 3.

Het is verboden jeugdige personen beneden 18 jaren en vrouwen te werk te stellen bij werkzaamheden in het schildersbedrijf, waarbij loodwit, loodsulfaat of andere producten, welke deze stoffen bevatten, gebruikt worden.

De bevoegde overheid heeft het recht, na raadpleging van de organisaties van werkgevers en arbeiders, toe te staan dat de leerling-schilders ten behoeve van hun vakopleiding werkzaamheden verrichten, in het vorige lid verboden.

Artikel 4.

De verbodsbepalingen genoemd in de artikelen 1 en 3 treden in werking 6 jaar na de sluiting van de derde zitting van de Internationale Arbeidsconferentie.

Artikel 5.

Ieder lid van de Internationale Organisatie van den Arbeid, dat dit verdrag bekrachtigt, verbindt zich op den grondslag van de volgende beginselen bepalingen vast te stellen betreffende

het gebruik van loodwit, loodsulfaat en alle andere producten, die deze stoffen bevatten, voor werken, waarvoor het gebruik daarvan niet verboden is.

I. a. Loodwit, loodsulfaat of andere producten, die deze stoffen bevatten, mogen bij het schilderen niet gebruikt worden dan in den vorm van pasta of van verf, gereed voor het gebruik;

b. maatregelen zullen worden genomen ter vermindering van het gevaar voortspruitende uit het aanbrengen van verf door spuiten;

c. maatregelen zullen worden genomen, telkens wanneer zulks mogelijk is, met het oog op het afwenden van het gevaar van stof, veroorzaakt door droog puimen en afkrabben.

II. a. Maatregelen zullen worden genomen, opdat schildersgezellen de noodige zorg kunnen besteden voor de zindelijkheid gedurende en bij het einde van het werk;

b. gedurende den geheelen werktijd moeten door de schildersgezellen werkpakken gedragen worden;

c. passende maatregelen zullen worden getroffen om te voorkomen, dat de kleren, die gedurende het werk uitgedaan worden, verontreinigd worden door verfstof.

III. a. De gevallen van loodvergiftiging en die, waarbij loodvergiftiging verondersteld wordt, zullen moeten worden aangegeven en onderzocht worden door een door de bevoegde overheid aangewezen geneesheer;

b. de bevoegde overheid zal een geneeskundig onderzoek van de arbeiders kunnen eischen, indien zij zulks noodig acht.

IV. Aanwijzingen betreffende bijzondere hygiënische voorzorgsmaatregelen in hun bedrijf zullen worden verspreid onder de schildersgezellen.

Artikel 6.

Ten einde de naleving van de in de voorgaande artikelen bedoelde regelingen te verzekeren, zal de bevoegde overheid alle maatregelen nemen die zij noodig acht, na raadpleging van de betrokken organisaties van werkgevers en arbeiders.

Artikel 7.

Statistieken zullen worden ingericht betreffende loodvergiftiging bij schildersgezellen:

a. voor de ziektegevallen door middel van aangifte en onderzoek van alle gevallen van loodvergiftiging,

b. voor de sterfgevallen volgens een door den officieelen dienst voor de statistiek van elk land goedgekeurde methode.

Artikel 8.

De officieele bekrachtigingen van dit verdrag, overeenkomstig het bepaalde in deel XIII van het Verdrag van Versailles en de overeenkomstige deelen van de andere Vredesverdragen, zullen worden medegedeeld aan den Secretaris-Generaal van den Volkenbond en door hem werden ingeschreven.

Artikel 9.

Dit verdrag zal van kracht worden zoodra de bekrachtigingen van 2 leden van de Internationale Organisatie van den Arbeid door den secretaris-generaal zullen zijn ingeschreven.

Het zal slechts verbindend zijn voor de leden, die hunne bekrachtiging door den Secretaris-Generaal hebben doen inschrijven.

Vervolgens zal dit verdrag voor ieder der andere leden in werking doen treden op den datum waarop de bekrachtiging van dat lid door het Secretariaat zal zijn ingeschreven.

Artikel 10.

Zoodra de bekrachtigingen van 2 leden der Internationale Organisatie van den Arbeid door het Secretariaat zijn ingeschreven, zal de Secretaris-Generaal van den Volkenbond van dit feit mededeeling doen aan alle leden van de Internationale Organisatie van den Arbeid. Hij zal hen eveneens in kennis stellen met de inschrijvingen van bekrachtigingen, die hem later door andere leden der Organisatie zullen worden medegedeeld.

Artikel 11.

Ieder lid, dat dit verdrag bekrachtigt, verbindt zich de bepalingen van de artikelen 1—7 uiterlijk op 1 Januari 1924 toe te passen en zoodanige maatregelen te nemen als noodig zullen zijn om deze bepalingen doeltreffend te doen zijn.

Artikel 12.

Ieder lid van de Internationale Organisatie van den Arbeid, dat dit verdrag bekrachtigt, verbindt zich om het toe te passen

ten aanzien van zijn koloniën, bezittingen en protectoraten, overeenkomstig de bepalingen van artikel 421 van het Vredesverdrag van Versailles en de overeenkomstige artikelen der andere Vredesverdragen.

Artikel 13.

Ieder lid, dat dit verdrag heeft bekrachtigd, kan het opzeggen na verloop van een termijn van tien jaren na den datum, waarop dit verdrag van kracht begint te worden, zulks bij een verklaring toegezonden aan den secretaris-generaal van den Volkenbond en door dezen in te schrijven. De opzegging wordt eerst van kracht een jaar nadat zij door het secretariaat is ingeschreven.

Artikel 15.

De Raad van Beheer van het Internationaal Arbeidsbureau moet tenminste eenmaal in de 10 jaren, aan de Algemeene Conferentie een verslag uitbrengen over de toepassing van dit verdrag en zal vaststellen, of het wenschelijk is de herziening of wijziging van dit verdrag op de agenda der Conferentie te plaatsen.

Artikel 16.

Zowel de Fransche als de Engelsche tekst van dit verdrag is authentiek.

456. 12.

ONTWERP VAN WET.

WIJ WILHELMINA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenschelijk is, dat Nederland toetreedt tot het in de derde, van 25 October tot 19 November 1921 te Genève gehouden, zitting der Algemeene Conferentie van de vertegenwoordigers van de leden van de Internationale Organisatie van den Arbeid van den Volkenbond aangenomen ontwerp-verdrag betreffende de toepassing van den wekelijkschen rustdag in de industrie;

Gelet op de wet van den 6den Maart 1920, *Staatsblad* n°. 108, tot voorbehoud der bevoegdheid tot toetreding tot het Volkenbondverdrag en het Koninklijk besluit van den 26sten Maart 1920, *Staatsblad* n°. 127, houdende bekendmaking in het *Staatsblad* van de toetreding van Nederland tot het Volkenbondverdrag, op artikel 1 van het Volkenbondverdrag, de artikelen 387 en 405 van het Vredesverdrag van Versailles van 28 Juni 1919, zoomede op artikel 59 der Grondwet;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Artikel 1.

Wij behouden Ons de bevoegdheid voor toe te treden tot het nevens deze wet in afdruk gevoegde in de derde zitting der Algemeene Conferentie van de vertegenwoordigers der leden van de Internationale Organisatie van den Arbeid van den Volkenbond aangenomen ontwerp-verdrag betreffende de toepassing van den wekelijkschen rustdag in de industrie.

Artikel 2.

Deze wet treedt in werking met ingang van den dag na dien harer afkondiging.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministerieele Departementen, Autoriteiten, Colleges en Ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

*De Minister van Arbeid,
Handel en Nijverheid,*

De Minister van Buitenlandsche Zaken,

De Minister van Koloniën,

De Minister van Waterstaat,

*De Minister van Binnenlandsche Zaken
en Landbouw,*